

LANDSMØTE- DOKUMENTER

SUF's 6. LANDSMØTE

15.

NR. 5: BERETNING OM DET FAGLIGE ARBEIDET.

LANDSMØLE - DOKUMENTER

BERETNING FRA SUF's FAGLIGE UTVALG 68/69.

Sammensetninga av utvalget: Følgende personer har deltatt i utvalget: Tor

Mc (formann fram til månedsskiftet februar/mars), Stein Kæ (fagl. sekretær i Oslo/Akershus fram til midten av mars), Arne H n, Eirik Ny , Yngvar P r an, Vidar S d, Vigdis V c t, Liv Sissel Gr), Stein S e d, Anders M. A n, Viktor S i . Fra begynnelsen av mars har Viktor S i fungert som faglig sekretær i Sentralstyret og formann i Faglig Utvalg. Fra midten av mars har Arne H e i fungert som faglig sekretær i Oslo/Akershus.

Kommentar: Hittil har det vært slik at faglig sekretær i Sentralstyret og faglig sekretær i Oslo/Akershus har stått fritt til å knytte til seg medarbeidere i det faglige arbeidet. Disse tilsammen har så utgjort Faglig Utvalg. Det må gjøres sjølkritikk på at denne utvelgelsen av medarbeidere har vært noe tilfeldig og usystematisk. På grunn av kadermangel på nær sagt alle områder, har resultatet vært at medlemmer av Faglig Utvalg samtidig har vært medlemmer av andre komiteer, (f.eks. Sol.kom. og anti-Nato), og også ellers hatt arbeidskrevende oppgaver utenfor FU (f.eks. viktige verv i lokallag). Flere av medlemmene har derfor bare periodevis vært aktive i FU. Dette har medført at FU aldri har hatt en fast sammensetning der vært enkelt medlem har hatt sine faste, spesifiserte arbeidsoppgaver.

I framtida må sammensetninga av FU bli vurdert av Sentralstyret (Sentralkomiteen) og bli grundig diskutert i sammenheng med den sentrale kaderpolitikken for hele Forbundet.

En annen viktig sak er at FU i flere tilfelle ble altfor opptatt av lokale faglige saker i Oslo, med den følge at det ikke maktet oppgaven som skikkelig ledende organ for resten av landet. I begynnelsen av mai besluttet derfor FU å opprette et FU for Oslo/Akershus. Dette kom til å bestå av Arne H e i , Eirik N y og Yngvar P r an. De tre siste månedene har Sentralt Faglig Utvalg bestått av følgende personer: Viktor S i , Tor M c e og Vigdis V c t.

Under Møms-aksjonen utførte Wiggo Kr n og Carl erik S på en utmerket måte en vesentlig del av arbeidet fra SUF's side.

Hovedoppgaver:

a) Faglig Studiesirkel: Landsmøtet 1968 påla Sentralstyret å utarbeide en studiesirkel i faglig politikk. Faglig Utvalg begynte med dette arbeidet kort tid etter landsmøtet. Arbeidet var omfattende og deler av det ble delegert til kamerater utenfor FU, deriblant kamerater fra Rana SUF og Porsgrunn SUF. Fristen for innlevering av bidragene blei av en rekke kamerater overskredet flere ganger. Da mesteparten av soffet var kommet inn, stod FU overfor en svært vanskelig redigeringsoppgave. Tilsammen medførte dette at studiesirkelen ikke forelå før i første halvdel av mars -69.

b) Læreguttenes problemer: Landsmøtet i 1968 påla Sentralstyret videre å utrede læreguttenes problemer. Dette er gjort i et eget kapittel i den faglige studiesirkelen.

c) FU har sett det som en viktig oppgave å få oversikt over den faglige aktiviteten i laga. Det er gjentatte ganger sendt ut oppfordringer til laga om å sende inn rapporter om dette. Rapporteringa har imidlertid gått nokså trått, med unntak av noen ganske få lag. Til idag har følgende lag avgitt rapporter: Alle laga i Oslo/Akershus (22 lag), Horten/Borre, Fredrikstad, Hamar, Gjøvik, Lillehammer, Drammen, Kongsberg, Porsgrunn, Skien, Kragerø, Stavanger, Bergen, Odda, Trondheim, Trondheim SUF-stud, Sandnessjøen, Rana, Tromsø, Vardø, Kirkenes, tilsammen 20 lag. Dessuten er det to steder der vi ikke har lag, men grupper og kontakter, og der det er utført en god del utmerket faglig aktivitet. Det gjelder i første rekke Sauda, dessuten også Møsjøen.

I rapportene er det lagt vekt på følgende:

a) Antallet medlemmer som er i arbeid (fast eller midlertidig) hvilken bedrift de jobber på og hvor de eventuelt er fagorganisert.

b) Den faglige aktiviteten i selve laget, i første rekke spredning av propaganda og agitasjon på det faglige området.

c) Kartlegging av bedrifter i lagets distrikt, og kontakter på disse.

Propaganda og agitasjon:

Den vesentligste delen av den faglige propagandaen og agitasjonen har bestått i artikler i Ungsosialisten og Klassekampen. Særlig etter at Klassekampen begynte å komme ut, har medlemmer i FU brukt nokså mye tid på å samle inn opplysninger og skrive artikler til m-l-avisa. Det er en del steder kommet kritikk på at dette har krevd for mye arbeid av FU. Vi har imidlertid sett på arbeidet for Klassekampen som riktig og nødvendig spesielt i denne perioden da spredning av faglig agitasjon og propaganda utgjør en vesentlig del av SUF's faglige arbeid.

Dessuten er det gitt ut tre brosjyrer.

1) "Tidsstudier, rasjonalisering, arbeidsløshet". Brosjyra blei trykt ved årsskiftet 68/69. Den vesentligste delen av den blei spredd januar/februar, men helt til i begynnelsen av april blei den delt ut av flere lag. Brosjyra blei trykt i et opplag på 80000. Av dette er ca. 30000 spredd i Oslo.

2) Moms-brosjyra: Brosjyra ble utgitt av SUF i samarbeid med de sosialistiske studie- og arbeidsgruppene. Den vesentligste delen av den ble spredd gjennom SUF-lagas faglige kontaktnett, og kan vel for en stor del få æren for den senere moms-aksjonen. Opplag 137 000, hvorav ca. 50 000 spredd i Oslo.

Dessuten tok FU initiativet til utgivelsen av en lokal løpeseddel i Oslo i forbindelse med økinga av billettakstene ved Oslo Sporveier i vår. Opplag 30 000.

3) En stensilert løpeseddel i forbindelse med barnehagelærerstreiken. Spredd bare i Oslo i et opplag på 10 000.

Uttalelser og resolusjoner:

I forbindelse med SUF's faglige landskonferanse i Trondheim 3.-4. april ble det vedtatt to eksterne og en intern resolusjon.

Den interne resolusjonen hadde som oppgave å skape klarhet i forholdet omkring den såkalte fagopposisjonen, samt en oppfordring til å arbeide etter den demokratisk-sentralistiske arbeidstilen i det faglige arbeidet.

Av de to eksterne resolusjonene var den ene utpreget agitatorisk, den andre propagandistisk. Den agitatoriske resolusjonen tok utgangspunkt i krisa i Norge, konkretisert ved rasjonaliseringa, arbeidsløsheten og først og fremst momsens, og oppfordret til aksjonsenhet i kampen mot kapitalmaktas overgrep mot arbeidsfolk. Den propagandistiske resolusjonen pekte på betydninga av oppbygginga av et revolusjonært klassekampparti i Norge, og understrekte at målet for et slikt parti må være den sosialistiske revolusjonen og opprettelsen av proletariatets diktatur.

I forbindelse med barnehagelærerstreiken utga SUF's faglige utvalg to resolusjoner (den ene sammen med Faglig Studentfront):

1) "Myndighetenes behandling av barnehagelærerstreiken- et groteskt eksempel på monopolkapitalens makt". Utgitt av SUF's Faglige Utvalg 18/3-69.

2) "Til praktikanter, daghjelpere og barnepleiersker: Nei til streikebryteri!" Utgitt av Arbeidsutvalget i Faglig Studentfront og SUF's Faglige Utvalg.

I forbindelse med moms-aksjonen utga FU 6/6-69 en resolusjon til støtte for alle som hadde deltatt i denne aksjonen, først og fremst bygningsarbeidernes stedsstyre i Oslo som hadde tatt initiativet i denne kampen.

Moms-aksjonen:

En vesentlig del av vår agitasjon i forbindelse med det faglige arbeidet våren -69, har vært viet kampen mot momsens. I denne saka oppnådde vi å skape en aksjonsenhet med arbeidsfolk på brei basis. En vesentlig del av grunnlaget for denne aksjonen ble lagt gjennom SUF's brosjyre "Til kamp mot momsens". Da bygningsarbeidernes stedsstyre i Oslo tok initiativet til Osloarbeidernes moms-aksjon, kom SUF'ere med i arbeidsutvalget der, nemlig Wiggo K og C. E. Sc. Mesteparten av forarbeidet til aksjonen i Oslo ble gjort av SUF, bl.a. ble det trykt og spredd 100 000 løpesedler. Ca. 10 000 arbeidere deltok i streiken på aksjonsdagen 21. mai i Oslo, ca. 5 000 deltok i demonstrasjonstoget. En rekke steder i landet ble det gjennomført liknende aksjoner, antallet personer for landet totalt som deltok i streiken var ca. 50 000. Bare noen ganske få steder sto aksjonen under ledelse av SUF'ere eller SUF-kontakter, til gjengjeld var aksjonen de fleste steder direkte inspirert av SUF's brosjyre, og agitasjonen fra Oslo-arbeidernes aksjonskomité mot moms. Noen få SUF-lag deltok aktivt i aksjonen, eller fulgte den opp med et møte. Dette gjelder laga i Bergen, Odda,

Moss og Drammen.

Erfaringene fra aksjonen er forøvrig summert opp i en artikkel i Ungsosialister nr. 3-69.

Forbundsgrupper:

I Oslo/Akershus er det dannet tre forbundsgrupper, dvs. grupper av SUF'ere som er organisert i samme fagforbund. Det eksisterer nå slike grupper innefor Handel & Kontor, Grafisk og Kommuneforbundet. Frammøtet og møtefrekvensen har vært svært varierende. På møtene har det vesentlig blitt diskutert problemer som SUF'ere står oppe i i vedkommende forbund. Ved en del tilfeller er også aksjoner satt igang etter initiativ fra forbundsgruppene.

FU ser disse forbundsgruppene som spirene til virkelig effektive kommunistiske fraksjoner. Disse aksjonene eksisterer foreløpig bare på stedsstyreplan, men etterhvert som vi blir sterkere, må det være mulig å opprette fraksjoner på lavere nivå, - helt ned til klubb/arbeidsplassnivå. Foreløpig bør fraksjonenes viktigste oppgave være å drive sitatstudier over faglige problemer gruppene står oppe i, samt organisere spredningen av SUF's agitasjon o propaganda. Dessuten bør fraksjonene, i den grad de makter det, sette SUF's politiske linje ut i livet etter den demokratiske sentralismens prinsipper.

Universitetslaga:

Disse lagene kommer i en noe spesiell stilling i og med at de har særlige oppgaver å ivareta på sine arbeidsplasser. Men i tillegg til den spesielle universitetspolitikken, kan universitetslagene med stor fordel trekkes med i det faglige arbeidet. Først og fremst kan SUF-stud-cellene ved de forskjellige instituttene utarbeide utredninger til hjelp for FU. Dette kan ofte gjøres i forbindelse med oppgaver SUF-stud-medlemmene i alle fall må utføre i sine respektive fag. FU har hatt møte med cellene i Oslo SUF-stud og drøftet slike oppgaver konkret. Arbeidet med disse oppgavene kommer i gang fra høsten. I samband med dette har Oslo SUF-stud også valgt en faglig sekretær.

Seminarer/konferanser:

Faglig seminar for Helgeland SUF. 23-24. november i Mo i Rana. Tor M deltok fra FU.

Faglig seminar for Rogaland SUF. 24.-25. mai på Jørpeland. Deltakelse fra FU ved Viktor Si

Faglig landskonferanse

SUF's faglige landskonferanse ble avholdt i Trondheim 3.-4. april. Referat fra konferansen er sendt ut som sommerleirdokument.

Faglig Vestlandskonferanse.

ble avholdt 12.-13. april i Bergen. Konferansen kom i stand etter samarbeid mellom SUF, NKP, SF og partiløse fagorganiserte i Bergen, Hordaland og Rogaland. Fra SUF's FU deltok Viktor S . Omtale og referat fra konferansen er gitt i Klassekampen nr. 4.

SF's faglige landskonferanse. 19.-20. oktober. FU representert ved Tor M , Stein K og Viktor Si , Konferansen blei brukt til å hetse mot SUF, .det faglige utbyttet lik null.

NKP's faglige landskonferanse 2.-3. november. SUF representert ved Stein K og Bernt K . Det viktigste som kom frem på denne konferanse var tanken om en fagopposisjon.

Fagopposisjonen.

Henviser til intern resolusjon fra SUF's faglige landskonferanse i Trondheim.

Under arbeid:

Faglig studiesirkel. Rapporter om studier i denne sirkel er bare kommet fra Oslo/Akershus der to sirkler i fylkesorg.'s regi har vært drevet. 3-4 lag utenom Oslo har bestilt sirkelen, og meldt fra at de har begynt å studere den. men rapporter om dette er ikke innkommet.

Fra Oslo/Akershus er det kommet en god del berettiget kritikk mot sirkelen og den vil bli revidert og omarbeidet til landsmøtet.

Brosjyre for sjømenn: I forbindelse med denne brosjyra arbeides det med et kartotek over SUF-ere og kontakter i handelsflåten.

Konklusjon.

- 4 -

Når vi skal vurdere det faglige arbeidet i Forbundet i denne landsmøteperioden, må vi sjølsagt ta med både de positive og negative sidene. Sjøl om det både sentralt og lokalt er gjort en rekke feil, har dette året vært prega av stor fremgang for SUF på dette viktige frontavsnittet. Antallet arbeidere i SUF har øket kraftig, og dette har gjort en rekke faglige framstøt mulig, framstøt som vi for krt tid siden ikke hadde mulighet til. Det økende antallet arbeiderungdommer i Forbundet er også et bevis på at SUF stadig styrker sine røtter i arbeiderklassen, og at vi nå er i ferd med å bli et arbeiderklassens kommunistiske ungdomsforbund. Dette er uten sammenlikning den viktigste sida av vår faglig/politiske virksomhet det siste året og vil danne et godt grunnlag for dristigere og mer omfattende framstøt fra vår side i tida som kommer.

Krisa i den vestlige kapitalismen har også nådd vårt land, og monopolkapitalen forsøker på et utall måter å velte krisas byrder over på arbeiderklassen. Dette har ført til motstand fra arbeidsfolks side, og vi opplever nå ei tid med skjerp klassekamp. Monopolkapitalens agenter i fagorganisasjonen, sosialdemokratene, har fått sin stilling svekka, og sosialdemokratene SF og NKP er ute av stand til å fremstå som noe skikkelig alternativ til klassesamarbeidspolitikken. Situasjonen er derfor svært gunstig for skikkelig kommunistisk faglig arbeid, noe som blei demonstrert tydelig ved aksjonen mot momsens der SUF gikk i spissen for en streikebevegelse av titusener av arbeidere.

Det revolusjonære arbeidet på arbeidsplasser, i klubber og fagforeninger, er altså i sterk framgang. Men tydeligere enn på andre frontavsnitt av klassekampen demonstreres savnet av et skikkelig marxistisk-leninistisk arbeiderparti. SUF har ikke vært, og kan sjølsagt heller ikke bli, noen slags erstatning for et slikt parti. Men siden et slikt parti ikke eksisterer, er det klart at SUF har måttet påta seg oppgaver som ellers ville være partiets oppgaver.

Vår erfaring fra faglig arbeid er ikke stor, og det har bl.a. derfor blitt gjort en del feil, både sentralt og lokalt.

Den viktigste feilen er at Faglig Utvalg ikke har klart å se det faglige arbeidet i skikkelig sammenheng med Forbundets øvrige virksomhet. Forbundets hovedoppgave har i denne landsmøteperioden vært studier i marxismen-leninismen, Mao Tsetungs tenkning, og det har vært vedtak på at all annen virksomhet om nødvendig skulle vike for denne hovedoppgaven. I praksis har FU vært med på å undergrave dette riktige vedtaket, ved å pålegge lag og enkeltpersoner for store arbeidsbyrder. Dessuten har FU ikke makta å stille en faglig hovedoppgave, dvs. forklare laga hva som er viktigst og hva som er mindre viktig i det faglige arbeidet. Arbeidsoppgavene og direktivene har blitt gitt ettersom den-og-den saka dukka opp. Denne aksjonismen har forplanta seg fra FU til laga. Det har også vært tilløp til byråkratisk arbeidsstil. Dette blei klarest demonstrert i fagopposisjonssaka der SUF-ere på sentralt, regionsvis og lokalt har hatt tendenser til å tro at en fagopposisjon kunne stables på beina ved at SUF-ere, NKP-ere, SF-ere og venstreorienterte faglige tillitsmenn rotta seg sammen. Dette har vært brudd på masse linja.

Det har også vært tendenser til å "ligge lavt i terrenget", dvs. ikke framstå som SUF-er og marxist-leninist. Dette har blant annet gitt seg utslag i uvilje mot å spre vår agitasjon og propaganda på arbeidsplassene og i klubber/foreninger. Dette er en form for opportuniste som er beslekta med syndikalismen.

Arbeidet med opprettelsen av fraksjoner (på arbeidsplasser, klubber, avdelinger eller forbund) slik som vedtatt på den faglige landskonferansen i Trondheim, er ikke satt skikkelig i gang. Slike fraksjoner er nødvendige skal vi gjøre fortsatt framgang i det faglige arbeidet.

Alle de feila som er nevnt har på forskjellige måter hindra oss i å gå framover, ikke bare i det faglige arbeidet sett isolert, men det gjelder for hele Forbundets virksomhet. Klarer vi å rette disse feila raskt, kommer vi sikkert i neste landsmøteperiode til å ta flere store skritt framover.

Viktor St

INTERN RESOLUSJON FRA SUFs FAGLIGE LANDSKONFERANS 3.-4. APRIL 1968.

Fagopposisjonen.

1. Hvorfor er fagopposisjonen nødvendig?

De siste resultater på den faglige fronten har tydeligere enn noen gang vist at LO ikke er noe brukbart redskap i arbeidernes kamp for å sikre sine kår. Spesielt lønnsoppgjøret 1968 viste dette. Resultatet av dette oppgjøret er at arbeidsfolks levestandard har gått merkbart tilbake.

LO-ledelsens samarbeid med arbeidsgiverne har pågått lenge, nå er det imidlertid kommet så tydelig fram i dagen at folk umiddelbart ser det. For at LO skal kunne bli et brukbart redskap for arbeiderne, må det reises en aktiv kamp mot ledelsens foræderske politikk. Når mange av medlemmene nå ser at dette er nødvendig, er mange av de ytre betingelser for en fagopposisjon til stede.

2. Arbeidet med "fagopposisjonen" fram til nå.

Behovet for en fagopposisjon er så sterkt og påtrengende at da spørsmålet om dette for første gang ble reist offentlig på NKPs faglige konferanse i november 1968, utløste dette hos mange av SUFs medlemmer overdrevne forventninger om en rask og kraftig utvikling i saka. Mange fikk inntrykk av at en fagopposisjon allerede var planlagt og i gang. Dette er ikke tilfelle på noen måte. Det må her reises kraftig kritikk mot SUFs faglige utvalg for den mangelfulle informasjon medlemmene er gitt om denne saka.

Det som har skjedd er følgende:

Tanken om en fagopposisjon ble reist på NKPs faglige konferanse av NKPs formann Reidar T. Larsen. Vi vet nå at spørsmålet tidligere ikke har vært drøfta i NKPs grunnorganisasjoner i det hele tatt. Dette visste en dessverre ikke den gang, og det medførte en god del overraskelser og uvisshet etter hvert som en skulle gripe saka an. Dette er også forklaringa på mye av den manglende informasjon faglig utvalg har gitt. - Når en så viktig sak som dannelsen av en fagopposisjon først ble reist på NKPs faglige konferanse, gikk vi ut fra som en selvfølge at dette var drøfta av medlemmene, og at saka var reist som et krav fra dem. En del av NKPs medlemmer har vi hatt og har et nært og godt samarbeid med i andre fronter (Solidaritetskomitéen og Anti-NATO-kampanjen), og disse (de fleste av dem er faglige folk) så vi nå en mulighet til å samarbeide med også på dette området. Imidlertid har det vist seg Reidar T. Larsen helt på egen hånd tok opp spørsmålet, sannsynligvis ikke for noe annet enn å høste en del stemmer i dette valgåret. Dessuten har det vist seg at en del sentrale faglige folk i NKP ikke er av en slik kvalitet at vi kan føre et nært og fortrolig samarbeid med dem i denne saka.

Etter dette har det vært en møter mellom representanter fra NKP, SF, SUF og delvis KU for å drøfte spørsmålet om en fagopposisjon. (Representanter fra Faglig Studentfront, FSF har også vært til stede.) Gjennom disse møtene er vi kommet til enda større erkjennelse av at verken SFs eller NKPs faglige ledelse er i stand til å gjøre noe effektivt ut av denne saka. På siste møte ble det imidlertid nedsatt et utvalg bestående av Karl O. Rikardsen (faglig sekretær i SF), Kolbjørn Harbu (faglig leder i NKP), Viktor Stein (SUF) og en representant fra FSF, for å utarbeide et debattopplegg for dannelsen av en fagopposisjon. Dette skal sendes ut til de respektive grunnorganisasjoner.

Det må imidlertid være helt klart at dette arbeidet på "topp-planet" er av helt underordnet betydning. Det viktigste er nå å utvikle kontakten med progressive fagorganiserte på grunnplanet.

3. Arbeidet framover.

Det viser seg altså fagopposisjonen ikke kommer av seg sjøl. Skal den gryende misnøyen som vokser fram i fagbevegelsen kunne få slagkraft, komme i mer organiserte former, må SUFerne sjøl ta initiativet i dette arbeidet. De lokale SUF-laga må utbygge kontakten med progressive personer i sitt distrikt,

- 6 -

ta initiativet til forskjellige tiltak som kan føre arbeidet med fagopposisjonen videre. Et eksempel på slike tiltak er den faglige Vestlands-konferansen i Bergen 12. - 13. april.

For at arbeidet i de forskjellige SUF-laga ikke skal bli isolert fra arbeidet i resten av landet, må viktigheten av kontakten med faglig utvalg i sentralstyret understrekes. På denne måten kan det spirende arbeidet med fagopposisjonen koordineres, gjøres mer slagkraftig, og SUF-laga kan gjøre nytte av hver- andres erfaringer.

SUF-laga på sentrale steder må legge stor vekt på reisevirksomhet, slik at arbeidet i smålaga omkring i distriktene kan bli trukket med i arbeidet for å skape en fagopposisjonen.

SUFs arbeid for å utvikle en fagopposisjon og SUFs faglige arbeid generelt må sees i nøye sammenheng med det som i dag må være ei hovedoppgave for alle revolusjonære krefter i Norge - oppbygginga av et virkelig revolusjonært kommunistisk parti. Bare et slikt parti kan på lengre sikt drive et virkelig effektivt faglig arbeid - mobilisere det arbeidende folk til revolusjonær kamp.

SUFs faglige arbeid må derfor underordnes denne oppgaven. Men samtidig er et godt og effektivt faglig arbeid ei forutsetning for at partiet kan bygges opp fra grunnen av med solide røtter i arbeiderklassen.

Et godt grunnlag for det revolusjonære partiet kan skapes bare dersom det utvikles ei kjerne av godt skolerte marxist-leninister. Hoveddelen av denne kaderen må komme fra arbeidsplassene. Dette er ei forutsetning for at partiet skal forene seg med arbeiderklassen og lede dens kamp mot monopolkapitalen.

I dagens situasjon må det derfor være ei sentral oppgave for SUFere i det faglige arbeidet å knytte til seg kontakter på arbeidsplassene. Disse kontaktene må så snart som mulig trekkes med i studier av marxismen-leninismen, Mao Tsetungs tenkning og diskusjoner om forholda på arbeidsplassen, om felles opplegg for det faglige arbeidet der osv. Ingen SUFer må på sin arbeidsplass eller i sin klubb/forening opptre som privatperson.

Diskusjonen om viktige spørsmål i det faglige arbeidet på de forskjellige steder må derfor diskuteres - ikke bare av fagorganiserte SUF-medlemmer, men av hele SUG-laget, slik at de SUFere som skal føre kamp innenfor fagforeninga eller mot bedriftsledelsen, kan følge ei klar enhetlig linje. Der forholdene gjør det mulig, er det dessuten tvingende nødvendig at SUFere som tilhører samme klubb, fagforening eller forbund regelmessig holder fraksjonsmøter for å utvikle ei slik linje. Bare på denne måten å utvikle den demokratiske sentralismen kan SUF bli i stand til å følge masselinja i det faglige arbeidet tilfredsstillende og effektivt.

Uttalelse fra SUF's faglige landskonferanse 3.-4. april 1969

I såvel USA som Europa er det i dag ei begynnende krise i den kapitalistiske økonomi. Denne krisa er nå i ferd med å nå Norge. Den kommer til synne gjennom økt arbeidsløshet og ei strukturrasjonalisering som tvinger småbrukere og fiskere bort fra primærnæringene.

Kapitaleierne har gjort kraftige framstøt for at denne krisa skal bli betalt av arbeiderne, for dermed å sikre profitten. Et av de viktigste redskap de bruker til dette er tidsstudier og rasjonalisering. Dette resulterer i at arbeiderne blir hardere utbytta og tidligere utslitt. Eksempler på dette: Ved Norsk Hydro på Herøya er det i løpet av ett år rasjonalisert bort 700 arbeidsplasser. Ved Follum fabrikk ved Hane-foss skal det i løpet av ett år rasjonaliseres bort over 150 arbeidsplasser. Ved Jernverket i Mo i Rana er det lagt fram et forslag som vil medføre at det ved en avdeling - råjernverket - rasjonaliseres bort 40 % av arbeidsplassene. Denne lista kunne gjøres meterlang.

Samtidig har produksjonen steget ved alle disse bedriftene. Det er da klart at de som står igjen på arbeidsplassene må arbeide mye mer enn før. Samtidig med dette er arbeiderne påtvunget et lønnsoppgjør som har resultert i lavere levestandard. Det tillegget de hadde tariff-festet krav på da den røde strek ble passert 15. mars 1968, ble rett og slett tatt fra den Prisstigninga etter lønnsoppgjøret har for lengst spist opp det lille tillegget de da fikk.

Men disse rasjonaliseringstiltaka alene kan ikke sikre kapitalistene høye og stabile profitter. Derfor tas det etter hverr i bruk enda mer raffinerte og utspikulerte metoder for å sikre at det blir arbeiderne som må betale for den krisa som kapitalen er kommet opp i. Et slikt middel til å presse enda mer penger ut av arbeidsfolk, er det nye skatteforslaget - momsen.

Momsen vil resultere i sterk prisstigning på forbruksvarer, samtidig som det blir avgiftsfrihet for fast eiendom, verdipapirer og investeringer. Regjeringa forsøker å gi inntrykk av ingen grupper skal bli skadelidende ved overgang til moms. Alle skal få "kompensasjon" - i form av barnetrygd eller på andre måter. Men hensikten med momsen er at statens skatteinntekter foreløpig skal være uforandret og på lengre sikt økes, samtidig som næringslivet får skattelettelser.

Derfor må momsen nødvendigvis føre til at vanlige arbeidsfolk får større skatt. De som rammes av momsen er nemlig de som har så lav inntekt at de er nødt til å bruke mesteparten av den til nødvendige forbruksvarer. De "tilbud" om kompensasjon som nå legges fram, er derfor ikke annet enn nødvendige overgangsordninger for å sikre gjennomføringa av det nye skattesystemet. Når systemet først er gjennomført, åpnes det store muligheter til å presse enda større skatt ut av arbeidsfolk, ved f.eks. å øke prosent-satsen for momsen.

Staten har et sterkt behov for større og større ressurser som brukes til "å legge forholda til rette for næringslivet". Momsen skal sikre at arbeidsfolk betaler en større del av sine inntekter i skatt, og at en større del av arbeidsfolks penger på denne måten brukes til å sikre høyere og mer stabile profitter for kapitalistene.

De bestående politiske partiene går inn for å berge kapitalismen ved å velte de byrdene og vanskene som krisa i kapitalismen fører med seg over på arbeidsfolk. Arbeidsfolk får svi tredobbelt etter hvert som monopol-kapitalen styrker sitt grep over Norge. Først gjennom tidsstudier, hardere arbeidspress, rasjonalisering og arbeidsløshet. Så gjennom prisstigning, økte skattebyrder og press på lønningene. Og til slutt ved at staten bruker skatteinntektene på en stadig mer arbeiderfiendtlig måte - ved at pengene går til støttetiltak for kapitalen.

En rekke fagforeninger og andre organisasjoner har allerede protestert mot det arbeiderfiendtlige tiltaket som momsen er. SUF's faglige landskonferanse slutter seg til denne protesten, og vil oppfordre alle progressive krefter til med nødvendige midler å sette makt inn i kampen mot dette overgrepet.

UTTALELSE FRA SUFs FAGLIGE LANDSKONFERANSE 3.-4. APRIL.

Norske arbeidsfolk har i stadig sterkere grad blitt påført tap og nederlag i kampen mot kapitalmakta. Dette er vist med all tydelighet i de dårlige lønnsoppgjøra, hardere utbytting gjennom tidsstudier og rasjonalisering, økt arbeidsledighet osv.

Dette er en logisk konsekvens av det forhold at norsk arbeiderbevegelse i dag står uten et skikkelig redskap av noe slag i klassekampen. Arbeiderne er ofte helt forsvarsløse. LO-ledelsen er fullstendig korrumpert og fører en forrædersk classesamarbeidspolitikk med arbeidsgiverne. En viktig oppgave for alle progressive fagorganiserte er derfor å gjenreise LO som klassekamporganisasjon.

Men viktigere enn dette er oppbygginga av et revolusjonært klassekampparti, bygd på marxismen-leninismen og Mao Tsetungs tenkning. Bare et slikt parti kan lede arbeiderklassens kamp for å løse dens langsiktige og kortsiktige oppgaver - blant dem gjenreisninga av fagbevegelsen. Uten dette vil reformisme og revisjonisme uevgerlig snike seg inn i arbeidet. Et slikt parti finnes ikke i dag. Det må skapes av alle de revolusjonære i arbeiderbevegelsen i fellesskap. Ingen av de bestående partier er i stand til å føre en kompromissløs kamp for arbeiderklassens interesser.

Målet for et slikt parti må være arbeiderklassens frigjøring gjennom den sosialistiske revolusjon og opprettelsen av proletariatets demokratiske diktatur. Bare ved at kapitalismen på denne måten fullstendig knuses kan arbeiderklassens interesser varig sikres.

UTTALELSE FRA SUFs FAGLIGE UTVALG 18/3-69.

Myndighetenes behandling av barnehagelærerne - et grotesk eksempel på monopolkapitalens makt.

Barnehagelærere er i streik. Deres krav er lønnsforhøyelse opp i mot lønnsnivået for lærerne i grunnskolen. Brutto begynnerlønn for en barnehagelærer er kr. 16 620, topplønn er kr. 20 400. På daghjem er arbeidstida 42,5 timer pr. uke, i barnehagene 36 timer, i tillegg kommer ofte flere timers ekstraarbeid. Barnehagelærernes usle lønnsvilkår kommer enda tydeligere til syne når en sammenlikner med lærerne i grunnskolen, som på ingen måte kan sies å være noen privilegert gruppe: grunnskolelærernes timetall er ca. 30 pr. uke, begynnerlønn er kr. 25 870.

Barnehagelærerne har en utdanning på minimum 3,5 år etter realskole eller examen artium, ofte har de en god del utdanning i tillegg til dette. Deres krav om å komme opp på et tilsvarende lønnsnivå som grunnskolelærerne er derfor fullt berettiget bare ut fra faglige kriterier. Men minst like tungtveiende er at en lønn på kr. 16 620 ikke er til å leve av, i hvert fall ikke i pressområdene med ublue husleier og høge leviekostnader forøvrig. De fleste barnehager ligger nettopp i disse pressområdene.

På grunn av de elendige lønnsvilkårene er den gjennomsnittlige tid barnehagelærerne er i yrket bare 6 år etter endt utdanning. Dette fører til et stadig udekket behov for kvalifisert arbeidskraft, enda antallet plasser på daghjemsinstitusjoner er ynkelig lite. Antallet slike er i dag ca. 10 000, behovet er det mangedobbelte. En kjenner til konkrete eksempler der flere hundre foreldre har søkt om plass for sine barn, mens bare et tjuetall av disse har fått innvilget søknaden. Når det så blir opplyst at det i året utdannes bare 150 barnehagelærere, er ikke dette bare en skam eller en unnlåtelsessynd fra myndighetenes side. Det er et brutalt eksempel på hvem som har makta i dette samfunnet. En million kroner blir brukt i året til utbygging av barnehager og daghjem. Samtidig ser vi monopolkapitalen ødsle med det hundredobbelte bl.a. til sine egne bygninger, bankpalassene.

Myndighetenes reaksjonære og arbeiderfiendtlige holdning har i denne saka åpent kommet til uttrykk i det By- og Herredsforbundet har oppfordret til streikebryteri ved å uttale at barnehagene bør bli drevet som parkinstitusjoner

av barnepleiersker, daghjelper og praktikanter. En stor del av barnepleierskene og daghjelperne er organisert i kommuneforbundet. Et riktig svar fra forbundets side mot denne åpne provokasjonen mot arbeidsfolks interesser, må være at de grupper det her gjelder går til sympatistreik.

Praktikantenes stilling er helt prekær. På forhånd har de en lønn som ligger langt under sultegrensa (brutto kr. 360 pr. måned), et forhold som igjen viser den elendige og fortvilede stilling praktikanter og læregutter i det hele tatt står i. Et absolutt krav må derfor bli at praktikantenes lønn radikalt forbedres.

Barnehageinstitusjonene drives i dag i stor utstrekning som en slags veldedighetsgjerning fra en rekke organisasjoner. Dette har ført til rot og planløshet på mange måter, for barnehagelærerne har det medført ytterligere vansker for å bedre sine kår. Bl. a. kommer de nå ut i streik til forskjellig tid, barnehagelærerne utenfor Oslo kom i streik fra 8. mars, i Oslo kommer noen i streik fra 1. april, andre fra 10. april dersom mekling ikke fører fram.

I den foreliggende situasjon har foreldre og barnehagelærere samme interesser: bedre lønnsforhold for barnehagelærerne, bedre rekruttering til yrket, bedre tilbud til foreldrene. Foreldrene er ikke tjent med streikebrytere. De foreldre som nå selv må ta seg av barna og såleis ikke kan komme på jobben, må kreve sosial hjelp fra kommunen for dette.

STØTT KRAVET OM FLERE DAGHJEMSPlassER !

STØTT BARNEHAGELÆRERNES RETTFERDIGE KAMP !

HOLD BARNNA HEIME SÅ LENGE STREIKEN PÅGÅR !

AVVIS MYNDIGHETENES OPPFORDRING TIL STREIKEBRYTERI !

De organiserte daghjelper, praktikanter og barnepleiersker vil i en åpen konflikt- situasjon stå forvarslig, samtidig som en livsorganisasjon vil svekke alle personlige stilling. En naturlig oppfordring må derfor være at alle organisasjoner og helsepersonell i barnehage og daghjemmer, vil det sikre den økonomiske og hvis de forskjellige arbeidsgiverne godtar det, vil det sikre den økonomiske situasjon for de grupper som ikke er i streik, men at de blir streikebrytere. Hvis de mest arbeidsgiverne nekter å godta dette, er det å betrakte som lockout, og i så fall er Norsk Kommuneforbund pliktig til å vite streikebidrag for de som kommer av lockout.

Denne konflikten gjelder ikke bare faglig og bedre forhold for barnepleierskene, Men den skal å kjempe sine krav gjennom, vil det betyr en økt forståelse for den pedagogiske og sosiale betydning av daginstitusjoner for barnehagene. En må klart tilkjenne myndighetenes rettslige innstilling både når det gjelder rettslige krav fra barnehagelærerne, og det nye av daginstitusjonene bare skal være et sted for foreldrene kan "parkere" barna mens de sliker ute og jobber. (Det forståelse for daginstitusjonens vil naturligvis også betyr en bedring av praktikkens daghjelpernes og barnepleierskenes stilling.

NET TIL STREIKEBRYTERI!
FULL STØTTE TIL BARNEHAGELÆRERNES LØNNSKRAV!

Arbeidsavdelingen i Faglig Forbund
Faglig Utvalg i Sosialistisk Lærereforbund

Til praktikanter, daghjelper og barnepleiersker,

Nei til streikebryteri!

8. mars gikk barnehagelærerne utenfor Oslo til streik, idet forhandlingene med By- og Herredsforbundet var blitt brutt. Dersom meklinga ikke fører fram, vil barnehagelærerne ansatt i Oslo kommune og Norges Husmorforbund komme etter 14. april. Bakgrunnen for dette er sikkert vel kjent. I tilfelle streik gjøres gjeldende for alle parter, ser det ut til at følgende forslag kan bli aktuelt: daginstitusjoner holdes oppe som barneparkeringer, dvs. at daghjelper, barnepleiersker og praktikanter driver institusjonene som vanlig, men uten hjelp fra barnehagelærerne. Dette forslaget kommer fra Norges By- og Herredsforbund og er en direkte oppfordring til streikebryteri. Derfor har Norsk Lærerlag, der barnehagelærerne er organisert, sagt klart fra at forslaget ikke kan godtas. Norges By- og Herredsforbund gir uttrykk for at deres forslag er lagt fram av hensyn til foreldrene. Men; er det noen fordel for foreldrene på lang sikt? Nei! I virkeligheten er forslaget et klart forsøk på å svekke barnehagelærernes forhandlingsposisjon og gjøre streiken virkningsløs! Og blir ikke barnehagelærernes lønns- og arbeidsforhold bedret, vil det keller ikke bli noe lettere for foreldrene å få inn sine førskolebarn på dagsinstitusjoner i tida som kommer.

Norsk Kommuneforbund, hvor en god del av de ansatte ved dagsinstitusjonene er organisert, foreslår at det personale som streiken ikke berøre direkte, dvs. daghjelper, barnepleiersker og praktikanter, blir på institusjonene når barnehagelærerne er i streik. De sier så følgende: "De streikendes arbeidsområde må fullt ut respekteres. Våre medlemmer må kun utføre det arbeid de til daglig utfører, og må overhodet ikke ta noe arbeid som tidligere ble utført av en som nå er i streik."

Dette kan ikke bety annet enn at ansvaret for barna ikke kan overtas av det øvrige personale, barn kan ikke tas inn på institusjonene under streiken.

Dette er et forslag som ikke innebærer en svekkelse av barnehagelærernes streik, og hvis de forskjellige arbeidsgivere godtar det, vil det sikre den økonomiske situasjon for de grupper som ikke er i streik, uten at de blir streikebrytere. Hvis derimot arbeidsgiverne nekter å godta dette, er det å betrakte som lockout, og i så fall er Norsk Kommuneforbund pliktig til å yte streikebidrag for de som rammes av lockouten.

De uorganiserte daghjelper, praktikanter og barnepleiersker vil i en åpen konflikt-situasjon stå forsvarsløs, samtidig som en lav organisasjonsprosent vil svekke heile personalets stilling. En naturlig oppfordring må derfor være at alle organiserer seg.

Denne konflikten gjelder ikke bare lønnsøking og bedre forhold for barnehagelærerne. Makter disse å kjempe sine krav gjennom, vil det bety en økt forståelse for den pedagogiske og sosiale betydningen av daginstitusjoner for førskolebarn. En må klart tilbakevise myndighetenes reaksjonære innstilling, både når det gjelder rettferdige lønnskrav fra barnehagelærerne, og det syn at daginstitusjonene bare skal være et sted der foreldrene kan "parkere" barna mens de sjøl er ute og jobber. Økt forståelse for daginstitusjonene vil naturligvis da også bety en bedring av praktikantenes, daghjelpenes og barnepleierskenes stilling.

NEI TIL STREIKEBRYTERI!

FULL STØTTE TIL BARNEHAGELÆRERNES LØNSSKRAV!

Arbeidsutvalget i Faglig Studentfront,
Faglig Utvalg i Sosialistisk Ungdomsforbund.

BARNEHAGELÆRER ENE, DAGHJELPENE, BARNEPLEIERSKENE, PRAKTIKANTENE OG FORELDRENE HAR FELLES INTERESSER.

TIL FELLES KAMP MOT MYNDIGHETENES REAKSJONÆRE HOLDNING.

Alt personalet ved barnehager og daghjem har felles interesser i å skape bedre forhold på disse arbeidsplassene. Dette kan bare oppnås ved en samlet og klar tilbakevisning av arbeidsgiverne og myndighetenes syn som går ut på at daginstitusjonene er et sted der foreldrene kan "parkere" barna mens de er ute og jobber. Institusjonene blir i følge dette redusert til et redskap for kapitaleierne til å skaffe billigere arbeidskraft. Ut fra denne reaksjonære

innstillinga er det klart at man forsøker å holde drifta av barnehager og daghjem så billige som mulig på bekostning av de ansatte.

Nettopp denne innstillinga har tydelig kommet til uttrykk under den nåværende barnehagelærerstreiken. Allerede før barnehagelærerne kom ut i åpen konflikt, uttalte By- og Herredsforbundet at barnehagene og daghjemmene burde kunne holdes åpne som barneparkeringer ved hjelp av det personale som ikke var direkte berørt av streiken. I god tid ble altså barnehagelærerne møtt med truselen om at streik fra deres side ville bli møtt med organiserte tiltak fra myndighetenes side for at den skulle bli virkningsløs.

I et brev til foreldrene fra Oslo kommunes sosialrådmann, Hans Cap-pelen, heter det: "Under arbeidsstansen vil kommunen ved hjelp av det personale som ikke har nedlagt arbeidet etablere en begrenset barneparkering for de barn som er opptatt ved de kommunale daginstitusjoner der dette er mulig og hvor det viser seg nødvendig av hensyn til forsørgere som arbeider utenfor hjemmet."

Dette har ført til at de ulike arbeidsgrupper ved barnehager og daghjem splittes opp og kommer i motsetning til hverandre. Dette må forhindres. Bare en samlet opptreden fra alle de ansatte kan sikre gode arbeidsforhold ved disse arbeidsplassene.

I et brev fra Norsk Kommuneforbund til medlemmene av forbundet som er beskjeftiget ved Oslo kommunes daginstitusjoner heter det: "De streikendes arbeidsområde må respekteres fullt ut. Våre medlemmer må kunne utføre det arbeid de til vanlig utfører og må overhodet ikke ta noe arbeid som tidligere ble utført av en som er i streik."

Dette kan bare bety følgende: Barn kan ikke tas inn på barnehagene og daginstitusjonene så lenge streiken varer. Bare på den måten kan de streikendes arbeidsområde respekteres fullt ut.

Dette kan med styrke hevdes fra daghjelpenes og barnepleierskenes side. De er i sin fulle rett og gjør det eneste riktige når de nekter å ta imot barna på institusjonene. Dersom arbeidsgiverne godtar dette, vill det sikre den økonomiske situasjon for de grupper som ikke er i streik uten at de blir streikebrytere. Hvis derimot arbeidsgiverne nekter å godta dette, er det å betrakte som lockout og altså en utvidelse av konflikten fra arbeidsgivernes side. I så fall er norsk kommuneforbund pliktig til å yte streikebidrag til de medlemmene som rammes av lockouten.

De uorganiserte daghjelpere og barnepleiersker vil i en åpen konflikt stå forsvarsløse, samtidig som en lav organisasjonsprosent vil svekke hele personalets stilling. En naturlig oppfordring må derfor være at alle organiserer seg.

Denne konflikten gjelder ikke bare lønnsøkning og bedre forhold for barnehagelærerne. Måter disse å kjempe gjennom sine krav, vil det bety en økt forståelse for den pedagogiske og sosiale betydningen av daginstitusjoner for førskolebarn.

- 12 -

En økt forståelse for daginstitusjonene, vil da naturligvis bety styrking av daghjelpenes og barnepleierskenes stilling.

Myndighetene har forsøkt å forsvare sitt reaksjonære standpunkt ved å henvise til foreldrene som rammes av streiken. Dette er ikke annet enn hykleri. Foreldrene er ikke tjent med myndighetenes reaksjonære handlinger. Derimot har foreldrene og de ansatte ved barnehageinstitusjonene felles interesser: bedre lønnsforhold for barnehagelærerne, bedre rekruttering til yrket, bedre forhold for barna og foreldrene. Foreldrene må derfor støtte opp om barnehagelærernes kamp ved å holde barna heime så lenge streiken varer. Et lysende eksempel i så måte er foreldrene ved Majorstuen Daghjem og småbarnstue. Fra streiken begynte og fram til det aller siste har de boikottet barneparkeringen ved å holde barna heime. Nylig så de seg imidlertid nødt til å avblåse boikotten, vesentlig av den grunn at kommunen sendte barn til denne daginstitusjonen fra andre daghjem der kapasiteten var sprengt! Fordi foreldrene ikke mannjamt fulgte dette eksempelet og slutta solidarisk opp om barnehagelærerne ved alle kommunens daghjem ble denne ene boikotten bare et bidrag til å gjøre kommunens krisetiltak "vellykket". En helt annen effekt ville det ha dersom alle foreldrene over hele byen slutta opp om aksjonen. En slik samla aksjon er det foreldrene som må ta initiativet til.

SLUTT SOLIDARISK OPP OM BARNEHAGELÆRERNES RETTFERDIGE KAMP!

Daghjelper og barnepleiersker: Nekt å ta imot barna så lenge streiken varer.

Foreldere: Hold barna heime under streiken!

Suf, s faglige utvalg.